

KULTUR- KAUNAS 2022

Engle i menneskelige størrelser bosatte sig i den tidligere hemmelige militærby Linksmakalnis

Foto af Andrius Aleksandravičius / Et internationalt hold kunstnere blev præsenteret i Linksmakalnis - en nutidig cirkusforestilling "Rolling Angels: Arrival".

15 "Rullende Engle" ankom til Linksmakalnis i Kaunas distriktet i begyndelsen af september 2021. De er skabt af den dansk/norske kunstner Marit Benthe Norheim, og de menneskestore engleskulpturer blev en del af en nycirkusforestilling. Men ikke nok med det – de "Rullende Engle" vil være her et helt år fremover. Ifølge arrangørerne sker der usete ting i den tidligere hemmelige sovjetiske militærby – som de her "Rullende Engle", der indtager og besøger torve og byer. De kommer til at rejse rundt i området og fortælle lokalbefolkningen og gæster englehistorier -og være med til at varme Linksmakalnis op til Kaunas som Europæisk kulturhovedstad i 2022.

I weekenden blev der i Linksmakalnis præsenteret et projekt der var skabt af et internationalt hold af kunstnere - en nycirkusforestilling "Rolling Angels: Arrival" – som er en del af "Radio Angels" projektet.

Engle som tema for en nycirkusforestilling i Linksmakalnis - for fjerde gang.

Engle har længe været et symbol for Linksmakalnis - "Kaunas - Europæisk kulturhovedstad 2022" under overskriften "Moderne naboskab".

"Englesymbolet inviterer os til at genoverveje de indbyrdes forhold i et samfund, der bliver mere og mere komplekst. Disse engleskulpturerne bærer håb om enhed og forsoning. En påmindelse til os om, at vi også kan være ægte engle for hinanden," siger Daiva Citvarienė, kurator for Kaunas 2022 Memory Office -programmet.

Selvom nycirkusforestillingen "Radio Angels" – det overordnede projekt- er blevet vist her mere end én gang, er dens indhold altid anderledes, kun engle-temaet er det samme. Både indholdet og deltagerne ændrer sig. I weekenden blev der brugt 15 rullende engleskulpturer i performancen, hvilket forstærkede temaet i Magros moderne cirkus, som har haft projekter i Linksmakalnis de sidste fire år, "sagde D. Citvarienė.

Denne gang blev forestillingen udført af nycirkusartister Džiugas Kunsmanas, Pauline Talon, Liam Carmody og børn fra Linksmakalnis. Performancen blev set af kunstneren Marit Benthe Norheim, der kom til Linksmakalnis.

Selve historien om cirkuset i Linksmakalnis begyndte for fire år siden, da den italienske instruktør Roberto Magro kom hertil. Han ønskede at skabe aktiviteter der kunne inkludere folk bredt i en lille by og søgte efter et sted der kunne udvikles under programtitlen "Moderne naboskab" i regi af "Kaunas - Europæisk kulturhovedstad 2022". Det gjorde til at han blev interesseret i Linksmakalnis' historie.

"Jeg tænkte meget over hvad jeg fandt: Jeg interagerede med beboerne, der fortalte mig mange historier. Jeg indså, at radioantennen der plejede at kommunikere med Vesten og overføre oplysninger, var så kraftfulde, at de kunne nå taxachaufførernes samtaler tusind kilometer væk i Berlin.

Foto: Andrius Aleksandravičius

Da jeg allerede havde besøgt Englemuseet her, indså jeg, at disse antenner ikke kun kunne tiltrække samtaler. De kunne også tiltrække engle. Sådan blev vores idé "Radio Angels" født og udvidet. Engle, der er usynlige på dette sted, bliver synlige under forestillingen ", - fortæller instruktøren om begyndelsen af hans engagement i Linksmakalnis.

Foto: Andrius Aleksandravičius

Tomme bygninger forstærker en følelse af åndelig tomhed

Ifølge D. Citvarienė er selve byen fuld af paradokser: "Når jeg går her for første gang, er der modstridende følelser. På den ene side er der meget smukke tiltag i denne by: - "Femte fod", et eksotisk dyrehjem og i enden af en lang allé er der et rehabiliteringscenter for rusmisbrugere.

På den anden side udtrykker folk her en stærk mangel på fællesskab, og følelsen af åndelig tomhed forstærkes af de tomme bygninger der er tilbage fra sovjettiden. Der er en følelse af at dette sted virkeligt har brug for konstruktiv åndelighed. Tilsyneladende er det ikke tilfældigt at folk intuitivt oprettet et englemuseum her. "

Ifølge vores interviewperson bliver engle et stadig vigtigere symbol her; et "redskab" for fællesskab og omsorg.

Det første bekendtskab med "Rolling Angels/Rullende Engle" var i Dresden

"Før pandemien besøgte jeg et kunstprojekt i Dresden. Der mødte jeg kunstneren Marit Benthe Norheim, og i et galleri så jeg hendes engle på hjul. Så tænkte jeg, at de ville give en meningsfuld tilføjelse til Roberto Magros projekt i Linksmakalnis. Engleskulpturerne har også lydspor, der er baseret på naturens lyde, komponeret af Geir Johnson. Vi tog kontakt til skulptøren, og Roberto kunne godt lide tanken om at hans moderne cirkussprog ville blive suppleret med skulpturer i menneskelig højde. Så i år kom "Rolling Angels", og de vil blive her i et år.

De vil ikke kun blive brugt som et kunstprojekt i sig selv, men vil også være med til at give varme til atmosfæren i byen. I øvrigt havde disse Rullende Engle mange opgaver i Dresden; en af dem var at reducere spændinger i byen," sagde D. Citvariené.

På det tidspunkt marcherede nynazister i Dresden hver mandag, og der opstod voldsomme spændinger i byen. "Derfor rullede englene", sagde D. Citvariené, "gennem gaderne, i butikker, og folk blev inviteret til at tale om hvorvidt der er brug for engle i byen, og hvad deres rolle kan være. Jeg mener personligt, at englenes rolle er meget vigtig i Linksmakalnis i denne vanskelige tid."

Rullende Engle i Dresden. Foto: Jacob Ivansik

Livs- og kulturtimer for børn

Et andet vigtigt aspekt, er forholdet mellem kunstnerne og de lokale børn og teenagere, der villigt sluttede sig til det moderne cirkusprojekt. Som D. Citvariené sagde, har mange familier der bor her, ingen forbindelse, -intet forhold til kunst og kultur, og forstår ikke rigtigt dens betydning.

"Men det forekommer mig, at håbet i denne by er børnene, som der er mange af. Ikke alene var de meget ivrige efter at deltage i Roberto Magros projekt, men det var som om de ventede på julemanden, som om det var han som kom!

Efter at have stiftet bekendtskab med moderne cirkus besluttede nogle piger, at de ville være pro-

fessionelle cirkusartister, de begyndte at gå til gymnastik og nycirkusskole i Kaunas. Og en pige ville være skuespiller. Man kan se hvordan deres bekendtskab med Roberto ændrer dem, hvordan deres liv forandrer sig på grund af deltagelse i dette kunstneriske projekt.

Vi kender det godt fra vores egen barndom, fra vores liv – at det at møde en person, selv en tilfældig en, nogle gange kan ændre ens skæbne.

For børn, der ikke har set meget i livet, er dette projekt en flugt fra deres virkelighed. Kunst giver ly, viser muligheden for et andet liv, et vartegn, giver håb om, at verden er større end denne by, og at du kan finde dig selv et helt andet sted. Jeg tror, at hvis dette projekt ændrer mindst et barns liv, har det allerede været en succes.

Foto: Marit Benthe Norheim

Derudover bruger Roberto meget tid på personlige, inspirerende samtaler med børn, forklarer om kunstnerens erhverv og hvor vigtigt det er at uddanne sig, vokse og forbedre sig. For at være kunstner og kunne give noget til andre, skal du læse, gå i teatret og samle forskellige oplevelser. Der kan man finde vigtig livslære som kan give indsigt og udvikle en som menneske. Jeg tror aldrig dette vil blive glemt, ”sagde D. Citvarienė.